

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI VESIHUOLLON JA PATOJEN TURVALLISUUDEN, TOIMINTAVARMUUDEN JA VARAUTUMISEN HANKKEISIIN VUOSINA 2023–2035 MYÖNNETTÄVÄSTÄ VALTIONAVUSTUKSESTA

1. Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Asetuksella säädettäisiin valtion varoista myönnettävästä valtionavustuslain 5 §:n 3 momentin mukaisesta erityisavustuksesta hankkeisiin, jotka koskevat vesihuollon ja patojen turvallisuutta, toimintavarmuutta ja varautumista edistäviä toimia. Asetuksessa tarkoitettavat avustukset myönnettäisiin julkisen talouden suunnitelmien ja valtion talousarvion mukaisten määrärahojen puitteissa. Avustus olisi harkinnanvaraista.

Kyseessä olisi uusi, määräaikainen asetus. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2023 ja olemaan voimassa 31 päivään joulukuuta 2035 saakka.

2. YLEISPERUSTELUT

2.1. Tausta ja nykytila

Vesihuolto on välttämättömyyspalvelu, jonka toimivuuden turvaaminen normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa on keskeistä. Vesihuoltolain (119/2001) mukaan vesihuoltolaitos vastaa verkostoihinsa liitettyjen kiinteistöjen vesihuoltopalvelujen saatavuudesta häiriötilanteissa. Osana varautumissuunnittelua vesihuoltolaitos laatii ja pitää ajan tasalla suunnitelman häiriötilanteisiin varautumisesta sekä ryhtyy suunnitelman perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin. Normaaliolojen häiriötilanteet ovat moninaisia, liittyen esimerkiksi veden tai tarvikkeiden saatavuuteen ja laatuun, sekä laitteiston toimivuuteen tai käyttöön. Häiriötilanteiden syitä on lukuisia ja varautumissuunnittelun avulla niitä pyritään tunnistamaan, poistamaan ja turvaamaan palvelun jatkuvuus. Häiriöt voivat johtua esimerkiksi säätilasta, ulkoisesta vauriosta, ihmisten toiminnasta, laitteiston ikääntymisen aiheuttamasta kulumisesta tai sähköisen viestintä- ja verkostoympäristön eli kyberympäristön poikkeamista. Vesihuoltolaitosten kykyä tuottaa palvelua myös häiriötilanteissa on tarpeen vahvistaa jatkuvasti ja toimintavarmuuden parantamiseen on tarpeen myös kannustaa.

Vesihuoltopalveluiden turvallisuutta ja toimintavarmuutta parantaa se, ettei talousveden tuotanto ole vain yhden vesilähteen varassa. On myös mahdollista, että aiemmin käytössä ollut vedenottamo tai varavedenottamo ei enää sovellu turvallisen talousveden lähteeksi, jolloin joudutaan kartoittamaan uusia vedenottotapoja. Veden ottamiseen liittyvät selvitykset voivat olla tarpeen vesihuollon toimintavarmuuden varmistamiseksi.

Vesihuolto on toimialana pirstoutunut ja organisaatorakenteessa on ääripäitä, suuria ylikunnallisia laitoksia ja hyvin pieniä vapaaehtoisvoimin toimivia osuuskuntia. Toimintamuoto tai organisaation koko ei suoraan liity toiminnan haasteisiin, mutta on tunnistettu, että pienempien toimijoiden kyky kehittää ja ylläpitää toimintaa on usein heikompi. Vesihuoltoorganisaatioiden yhteistyötä ja yhdistymisiä on tämän vuoksi tarpeen edistää.

Suomessa on noin 450 luokiteltua patoa. Luokiteltu pato voi onnettomuuden sattuessa aiheuttaa vaaran ihmishengelle ja terveydelle tai ympäristölle tai omaisuudelle. Padon omistaja on vastuussa patonsa turvallisuudesta. Patoturvallisuuslain 494/2009 tavoitteena on varmistaa turvallisuus padon rakentamisessa, kunnossapidossa ja käytössä sekä vähentää padosta aiheutuvaa vahingonvaaraa.

Padon omistajana voi toimia niin yritys kuin yksityinen henkilö tai esimerkiksi yhdistys. Padon omistaja on velvollinen laatimaan padolleen tarkkailuohjelman sekä suunnittelemaan padon turvajärjestelyt. Osalla padoista on käytössä kaukovalvonta ja erilaisia digitaalisia mittauksia ja toisaalta on patoja, joiden valvonta koostuu lähinnä määritellyllä tiheydellä tapahtuvasta silmämääräisestä tarkkailusta. Patoja tarkkaillaan patokohtaisen tarkkailuohjelman mukaisesti.

Padon omistaja on velvollinen ilmoittamaan padon häiriötilanteesta patoturvallisuusviranomaiselle. Kuluneen 10 vuoden aikana häiriötilanteita on ilmoitettu vuosittain 12–27.

Kyberturvallisuudella tarkoitetaan turvallisuuden osa-aluetta, jolla pyritään sähköisen ja verkotetun yhteiskunnan turvallisuuteen. Kyberturvallisuudessa tunnistetaan, ehkäistään ja varaudutaan sähköisten ja verkotettujen järjestelmien häiriöiden vaikutuksiin yhteiskunnan kriittisiin toimintoihin. Kyberympäristön häiriöt voivat olla tahattomia tai tahallisesti aiheutettuja ja niiden aiheuttamat haitat ovat moninaisia. Kyberturvallisuuden parantaminen parantaa turvallisuutta ja toimintavarmuutta, sekä vesihuoltolaitoksilla että padoilla ja niiden ympäristössä.

2.2. Ehdotuksen tavoitteet

Uudella asetuksella mahdollistettaisiin valtioneuvoston asetuksen (688/2001) mukaisten valtionavustusten myöntäminen vesihuollon ja patojen turvallisuutta, toimintavarmuutta ja varautumista edistäviin hankkeisiin. Tavoitteena on, että asetus tulisi voimaan toukokuussa 2023.

Valtioneuvoston asetuksen perusteella Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jäljempänä *ELY-keskus*, tekisi hakemuksiin perustuen valtioneuvoston päätöksiä vesihuollon toimintakyvyn ja patoturvallisuuden vahvistamisen hankkeisiin. Vaihtoehtoinen toteutustapa, jossa patohankkeiden valtionapuviranomainen olisi Kainuun ELY-keskus, ei olisi yhtä kustannustehokas tukiprosessien kannalta.

2.3. Lainsäädäntö

EU-lainsäädäntö

Jos valtioneuvoston asetuksella myönnetään taloudelliseen toimintaan ja valtiontukien tunnusmerkit täyttyvät, avustukset tulee myöntää valtiontukena. EU-oikeuden mukaan valtiontuet yritystoiminnalle ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä (SEUT 107 artiklan 1 kohta). Yritykselle myönnettävä julkinen tuki voi antaa sille muihin kilpaileviin yrityksiin verrattuna etua, ja tämä voi vääristää EU:n sisämarkkinoiden toimintaa ja kilpailua. Julkiset tuet yritystoiminnalle voivat kuitenkin olla sisämarkkinoille soveltuvia, jos niillä edistetään yleistä taloudellista kehitystä ja SEUT-sopimuksessa määriteltyjä tavoitteita. Yrityksiä ovat EU-oikeuden mukaan kaikki taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt niiden oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta riippumatta. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita ja palveluita tarjotaan markkinoilla.

Jos myönnettävä avustus täyttää valtiontukien tunnusmerkit, EU:n valtiontukisääntely tulee sovellettavaksi. EU:n valtiontukisääntelyä sovelletaan vain, jos kaikki valtiontukien tunnusmerkit täyttyvät. Valtiontukien tunnusmerkit ovat seuraavat:

- Julkisia varoja kanavoidaan yrityksiin/taloudelliseen toimintaan;

- Etu on valikoiva eli tuki kohdistuu vain tiettyyn yritykseen tai tiettyihin yrityksiin (esimerkiksi jollekin alalle tai alueelle);
- Toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua; ja
- Toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Komissio on antanut yksityiskohtaisia säännöksiä siitä, millaiset valtiontuet ovat sallittuja ja siitä, millaisia menettelytapoja tukia myönnettäessä tulee noudattaa.

EU:n valtiontukisääntely mahdollistaa tuen ja tukiohjelman, jos kansallinen sääntely on sopusoinnussa EU:n valtiontukisääntelyn asettamien vaatimusten kanssa.

Valtiontukien niin sanottu *yleinen ryhmäpoikkeusasetus* (komission asetus 651/2014, EUVL 26.6.2014, L 187/1) mahdollistaa jäsenvaltioille valtiontukiohjelmien käyttöönoton ja tukien myöntämisen ilman komission ennakkohyväksyntää.

Vähämerkityksistä eli ns. *de minimis* -tukea koskeva komission asetus 1407/2013 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (*de minimis* -asetus) mahdollistaa vähämerkityksisen tuen myöntämisen yrityksille ilman komissiolle tehtävää ennakoilmoitusta.

EU:n valtiontukisäädökset ovat määräajan voimassa. Näiden EU-säädösten uudistamisen myötä voi olla tarpeen sopeuttaa myös tämän kansallisen asetuksen sisältöä muuttuneeseen EU:n valtiontukisääntelyyn.

Kotimainen lainsäädäntö

Asetuksen perusteella myönnettävä avustus katsottaisiin valtionavustuslain mukaiseksi erityisavustukseksi. Valtionavustuslaki on tarkoitettu harkinnanvaraisia valtionavustuksia koskeväksi yleislaiksi. Valtionavustuslaissa ei säädetä siitä, mihin hankkeisiin valtionavustusta myönnetään. Valtionavustuslaki sisältää asetuksenantovaltuuden 8 §:ssä tarvittavien tarkempien säännösten antamiselle valtionavustuksen talousarvion mukaisesta käyttämisestä ja siihen liittyvistä ehdoista.

Valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaan valtionavustus voidaan myöntää saajalle sen omaan toimintaan tai hankkeeseen taikka käytettäväksi valtionavustuspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen. Jos valtionavustus myönnetään käytettäväksi valtionavustuspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen, valtionavustuksen saajan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista toimintaa tai hanketta toteuttavan kanssa. Valtionavustuksen siirtämisestä on yleensä oltava nimenomainen maininta valtionavustuksen ehdoissa. Muissa tapauksissa avustus on tarkoitettu sen saajan itsensä käytettäväksi. Ehdon salliminen ja käyttäminen perustuvat valtionapuviranomaisen harkintaan (kts. valtionavustuslain 7 §:n yksityiskohtaiset perustelut, HE 63/2001 vp).

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa annetussa laissa (897/2009), jäljempänä *ELY-laki*, säädetään ELY-keskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksesta, jäljempänä *KEHA-keskus*. ELY-lain nojalla on annettu valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista (1373/2018) jäljempänä *ELY-asetus*.

ELY-asetuksen 9 §:n 2 momentin mukaan Etelä-Savon ELY-keskus hoitaa kaikkien ELY-keskusten toimialueilla valtionavustuslaissa tarkoitettut valtionapuviranomaisen tehtävät, kun avustusta myönnetään valtion talousarviossa erikseen määriteltyihin ohjelmiin tai tarkoituksiin

osoitetuista määrärahoista, joilla edistetään vesihuollon tai vesiliiketoiminnan kehittämistä, kokeiluja, kumppanuuksia tai vientiä.

ELY-keskuksia koskevan lainsäädännön mukaisesti ELY-keskusten myöntämien valtionavustusten maksatus- ja takaisinperintätehtävät on koottu KEHA-keskukseen. KEHA-keskus hoitaa myös hankeajasta käytön valvontaa erityisesti ns. taloustarkastuksena hankkeiden maksatuksessa.

2.4. Esityksen vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

Vesihuollon ja patojen turvallisuutta, toimintavarmuutta ja varautumista edistäviin hankkeisiin myönnettävää valtionavustusta voitaisiin myöntää ja maksaa valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen puitteissa, ja sen mukaisesti kuin maa- ja metsätalousministeriö tai muu ministeriö on osoittanut ELY-keskukselle avustuksiin tarvittavaa määrärahaa.

Avustettavilla hankkeilla arvioidaan olevan vesihuollon ja patoalan toimijoille turvallisuutta ja kehittämistä tukeva vaikutus sekä alaa uudistava vaikutus.

Ympäristövaikutukset

Avustettavilla hankkeilla arvioidaan olevan ympäristön kannalta välillisesti myönteistä vaikutusta. Turvallisuuden, toimintavarmuuden ja varautumisen parantaminen vähentää vesihuollossa ja padoilla tapahtuvia häiriötilanteita, joista voi aiheutua ympäristölle haitallisia vaikutuksia. Tällaisia ovat esimerkiksi jätevedenpuhdistuksen häiriötilanteissa tapahtuvat jäteveden juoksutukset vesistöön tai padon vuotaminen ympäristöön.

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Asetus ei aiheuttaisi merkittäviä organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia. Etelä-Savon ELY-keskus hoitaisi avustuksia koskevat valtionapuviranomaisen tehtävät. Etelä-Savon ELY-keskus toimii valtionapuviranomaisena vesihuoltoon liittyvissä avustustehtävissä ELY-asetuksen perusteella. Tässä määrättäisiin Etelä-Savon ELY-keskus valtionapuviranomaiseksi myös patoturvallisuuteen liittyvissä avustuksissa. Käytännössä Etelä-Savon ELY-keskus olisi patoturvallisuuteen liittyvissä päätöksissä yhteydessä patoturvallisuuden valvonta- ja asiantuntijatehtäviä hoitavaan Kainuun ELY-keskukseen. ELY-keskus kuuluttaisi avustusten hausta, arvioisi hakemukset, tekisi avustuspäätökset ja valvoisi hankkeiden edistymistä ja päätöksenmukaisuutta. KEHA-keskus hoitaisi avustusten maksamista, maksatuksen keskeyttämistä, takaisinperintää ja käytön valvontaa koskevat tehtävät.

2.5. Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä. Valmistelun aikana on oltu yhteydessä Etelä-Savon, Kainuun ELY-keskuksiin sekä työ- ja elinkeinoministeriöön.

Lausuntokierros

Asetusluonnoksesta pyydettiin lausuntoja ajalla 1.-17.3.2023. Lausuntoa pyydettiin 14 taholta. Lausuntoaika oli poikkeuksellisesti oikeusministeriön lausuntomenettelyä koskevaa ohjeistusta lyhyempi, sillä lausuntoesitystä on laajapohjaisesti käsitelty sidosryhmien kanssa. Lausuntoja saapui yhteensä 7 kpl.

Lausunnon antoivat valtiovarainministeriö, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Suomen Kuntaliitto ry, Huoltovarmuuskeskus, Suomen Vesilaitosyhdistys ry, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ja Kemijoki Oy. Oikeusministeriö ja Kaivosteollisuus ry ilmoittivat, etteivät lausu ehdotuksesta.

Asetusta ja sen tavoitteita pidettiin perusteltuina. Lausunnoissa korostui varautumisen parantamisen tarpeellisuus heikentyneessä turvallisuustilanteessa sekä asetuksen samansuuntaisuus kansallisen vesihuoltouudistuksen kanssa. Lausunnoissa kommentoitiin avustuksen hakemista ja vastikkeetta tehtävän työn osuutta, sekä ohjeistuksen tarpeellisuutta.

Valtiovarainministeriö pitää tarpeellisena, että asetusta täsmennetään 3 § 2 momentissa tarkoitettujen hankeyhdistelmien osalta, 4 § tarvittavien selvitysten osalta, 6 § toimijoiden yhteenliittymien osalta ja 8 § 1 momentin 6 kohdan osalta. Perustelujen osalta valtiovarainministeriö ehdottaa tarkennuksia lisäksi pykälisiin 1 §, 2 §, 7 § ja 9 §.

Etelä-Savon ELY-keskus pitää asetusehdotusta hyvänä ja ehdottaa eräitä muutosehdotuksia. Pykälään 1 ehdotetaan täsmennettävän sitä, mitkä hankkeet kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan ja mihin sovelletaan ryhmäpoikkeusasetusta. Pykälään 4 ehdotetaan tarkennuksia koskien hakuajankohtaa, sekä hakemukseen liitettäviä liitteitä. Pykälään 5 ehdotetaan hankkeen tarpeellisuuden arviointia. Pykälään 6 ehdotetaan, että hankkeen päähakija esittää tieto avustuksen jakautumisesta ja hallinnoinnista hankeosapuolien kesken. Pykälään 8 ehdotetaan tarkennusta, että hyväksyttävistä kuluista ovat vain hakemuksen jättämisen jälkeen syntyneet kulut. Lisäksi ehdotetaan tarkempaa kuvausta välittömistä kustannuksista ja 1 momentin 6 kohdan sanamuotoilusta. Lopuksi ELY-keskus esittää, että yhdeksättä pykälää ei sisällytettäisi asetukseen lainkaan sen epäselvän tulkinnan takia, tai sitä muokattaisiin.

Suomen Kuntaliitto ry lausui asetusluonnoksesta lähinnä vesihuollon hankkeiden tukemisen näkökulmasta, koska kunnan rooli vesihuollossa on olennaisesti merkittävämpi kuin patojen omistajana tai ylläpitäjänä. Lausunnossa ehdotetaan tarkennettavan pykälää 3 muiden toimien osalta, esimerkiksi perustelumuiotissa tai avustuksen hakuohjeissa. Kuntaliitto pitää perusteltuna, että Etelä-Savon ELY-keskus toimii tämän asetuksen mukaisena valtionapuviranomaisena ja kannatettavana että tukitaso 75 % on mahdollinen silloin kun hanke edistää vesihuollon alueellista yhteistyötä tai vesihuoltolaitosten yhdistymisiä. Kuntaliitto kannattaa vastikkeetta tehtävän työn mahdollistamista ja ehdottaa luonnoksessa esitettyihin euromääriin korotuksia.

Huoltovarmuuskeskus pitää kannatettavana, että toimijoille on saatavissa avustuksia myös valtion talousarviosta tätä varten myönnettävistä määrärahoista.

Suomen Vesilaitosyhdistys ry huomautti, että avustusten ehdoissa on syytä ottaa huomioon, että ne eivät aiheuta jatkossa estettä vesihuoltolaitosten yhdistymisiin valtionavustuslain 22 §:n mukaisen harkinnanvaraisen takaisinperinnän kautta, kun avustuksen kohteena olleen toimijan toiminnan luovuttaminen toiselle toteutuu.

Liikenne- ja viestintävirasto piti kannatettavana erityisavustuksen suuntaamista vesihuollon ja patojen turvallisuutta, toimintavarmuutta ja varautumista edistäviin toimiin ehdotuksen mukaisesti.

Kemijoki Oy kannattaa asetusehdotusta ja esittää että luonnoksen 6 § olevaa mainintaa valtion yhtiöstä täsmennetään ja että valtion osaomisteisia yhtiöitä ei tulisi sulkea tuensaajien ulkopuolelle.

Yritystukineuvottelukunnan käsittely

Asetusluonnoksesta on lähetetty lausuntopyyntö yritystukineuvottelukunnalle. Aikatauluhaasteiden vuoksi hyväksytty tukiohjelma tullaan esittelemään yritystukineuvottelukunnan kokouksessa huhtikuussa 2023.

Jatkovalmistelu

Jatkovalmistelussa asetusehdotuksen pykäliin sekä perustelumuistioon on tehty muutoksia sisältöjen täydentämiseksi ja tarkentamiseksi. Keskeiset muutokset on esitetty seuraavassa:

Asetuksen 3 §:stä poistettiin maininta avustettavien hanketyyppien yhdistämisestä epäselvänä.

Asetuksen 4 §:ään lisättiin maininta hakemukseen liitettävistä selvityksistä, jotka ovat tarpeen tuen myöntämisen edellytysten arvioimiseksi 5 § mukaisesti.

Asetuksen 5 §:ään lisättiin maininta siitä, että avustuksen myöntämisen yhteydessä arvioidaan paitsi hankkeen vaikuttavuus mutta myös tarpeellisuus.

Asetuksen 6 §:stä poistettiin poissulkeva maininta valtion yhtiöistä, sillä ei ole estettä, etteikö valtion omistuksessa oleva yhtiö voisi saada valtiontukea. Pykälää tarkennettiin hankekonsortion toimijoiden osalta.

Asetuksen 9 § muutettiin siten, että euromääräiset määräykset vastikkeetta tehtävästä työstä poistettiin ja työn arvo hyväksytään tukipäätöksessä.

Hakuohjeita ja muuta ohjeistusta laadittaessa huomioidaan se, ettei vesihuoltolaitoksien yhdistymisiin tähtäävät hankkeet aiheuta tilanteita, joissa avustusta joudutaan perimään takaisin valtionavustuslain nojalla.

Jatkovalmistelun yhteydessä on oltu yhteydessä Etelä-Savon ELY-keskukseen.

2.6. Keskeiset ehdotukset ja säädösperusta

Keskeinen ehdotus on antaa uusi valtioneuvoston asetus vesihuollon ja patojen turvallisuuden, toimintavarmuuden ja varautumisen hankkeisiin myönnettävästä valtionavustuksesta, jäljempänä myös *asetus*. Asetus olisi voimassa määräajan ja sitä sovellettaisiin valtionavustusten myöntämisessä vuosina 2023–2035.

Asetuksessa otettaisiin huomioon EU:n valtioneuvoston säädökset ja asetus sisältäisi säännökset myös näiden soveltamisesta. Valtionavustuslain säännöksiä sovellettaisiin myös ja sovellettavaksi tulisivat esimerkiksi valtionavustuksen käyttöä ja valvontaa (4 luku), valtionavustuksen palauttamista ja takaisinperintää (5 luku) sekä tietojensaantia ja tietojen luovuttamista (6 luku) koskevat säännökset.

Asetukseen sisältyisivät valtionavustuslakia tarkentavat säännökset valtionavustuksen myöntämisestä. Avustusjärjestelmä perustuisi hakijan tekemään hakemukseen.

Valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena tämän asetuksen nojalla myönnettävässä avustuksessa toimisi Etelä-Savon ELY-keskus, joka käsittelee hakemuksen ja tekisi avustuspäätöksen tämän asetuksen nojalla myönnettävässä avustuksessa.

Asetuksessa säädettäisiin sen soveltamisalasta. Asetukseen sisältyisivät säännökset avustettavista hankkeista, harkinnasta ja rajoituksista, avustuksen saajasta ja avustuksen enimmäismäärästä. Lisäksi asetuksessa olisivat säännökset valtionavustukseen oikeuttavista hyväksyttävistä kustannuksista.

Asetusehdotuksen säädösperustana olisi valtionavustuslain 8 §, jonka mukaan tarkempia säännöksiä lain soveltamisalaan kuuluvan valtionavustuksen talousarvion mukaisesta myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Asetuksen mukaisia hankkeita rahoitettaisiin esimerkiksi valtion talousarvion momentilta 30.40.31 (vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen) tai muulta valtion talousarvion momentilta, jolle mahdollisesti myöhemmin suunnattaisiin tarkoitukseen soveltuvia määrärahoja. Tässä voisivat tulla kyseeseen vesihuoltoon liittyen myös talousveden riskienhallinnan edistäminen

sosiaali- ja terveysministeriön toimialalla sekä jätevesihuollon varmistaminen ympäristöministeriön toimialalla.

2.7. Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2023 ja olemaan voimassa 31 päivään joulukuuta 2035 saakka.

3. YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 § *Soveltamisala.*

Pykälässä säädettäisiin asetuksen soveltamisalasta ja se sisältäisi soveltamisalasäännöksen ja avustukseen sovellettavat EU:n valtiontukea koskevat säädökset tilanteisiin, joissa avustusta myönnettäisiin valtiontukea taloudelliseen toimintaan.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin valtion varoista myönnettävästä valtionavustuslain 5 §:n 3 momentin mukaisesta erityisavustuksesta hankkeisiin, jotka koskevat vesihuollon ja patojen turvallisuutta, toimintavarmuutta ja varautumista edistäviä toimia. Ehdotetun 1 momentin mukaan avustusta myönnettäisiin ja maksettaisiin valtion talousarviossa osoitettujen varojen rajoissa.

Asetus annettaisiin valtionavustuslain 8 §:n nojalla. Pykälän mukaan voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtionavustuslain soveltamisalaan kuuluvan valtionavustuksen talousarvion mukaisesta myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä valtioneuvoston asetuksella. Pykälän 1 momentissa tarkoitettujen avustuksen käyttökohteiden tulisi olla valtion talousarvion tarkoitukseen osoitettujen mukaisia. Vuonna 2023 tarkoitukseen on osoitettu määrärahaa momentilta 30.40.31 (Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen) 2,5 milj.euroa. Vuoden 2023 määräraha on kohdennettu vesihuoltolaitosten kyberturvallisuuden parantamiseen. Asetus mahdollistaa valtion talousarvion avustusmäärärahojen suuntaamiseen vastaaviin käyttötarkoituksiin myös tulevaisuudessa, mikäli tarve nähdään perusteltuna. Momentin määräraha on käytettävissä 1) vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa, vesienhallintaa sekä vesitalouden varautumista ja riskienhallintaa parantavien tulvasuojelu- ja muiden hankkeiden avustamisesta ja valtion työnä toteutettavista hankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen, 2) vesiluonnonvarojen kestävää käyttöä edistävien kehittämis- ja investointihankkeiden avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen, 3) enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan hankkeista aiheutuvan henkilöstön palkkausmenojen ja muiden kulutusmenojen sekä sijoitusmenojen maksamiseen, 4) EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden kansallisena omarahoitusosuutena ja 5) kansallisten ja kansainvälisten vesitaloushankkeiden vapaaehtoisten rahoitusosuuksien maksamiseen. Vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavina toimenpiteinä voidaan budjettimomentin nojalla myöntää tukea vesistötoimenpiteille tulvariskien hallintaan ja muiden erilaisten vesitaloudellisten riskien ja haittojen vähentämiseen sekä vesistöjen monipuolisen käytön ja hoidon edistämiseen ja vesienhallintaan. Erityisesti tukea suunnataan vesihuollon toimintavarmuuden ja kyberturvallisuuden parantamiseen. Asetuksella mahdollistettaisiin tuen myöntäminen momentin käyttötarkoitusten puitteissa vesihuollon ja patojen riskien hallintaa, häiriötilanteisiin varautumista ja turvallisuutta edistäviin hankkeisiin, vesihuollon alueellista yhteistyötä ja vesihuoltolaitosten yhdistymistä edistäviin hankkeisiin taikka hankkeisiin, joilla muulla tavalla edistetään vesihuollon ja patojen turvallisuutta ja varautumista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Euroopan unionin valtiontukea koskevan tiettyjen tukimuotojen toteutamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014, *yleinen ryhmäpoikkeusasetus*)

soveltamisesta niissä tilanteissa, joissa asetuksen mukaista valtionavustusta myönnettäisiin valtiontukena taloudelliseen toimintaan. Asetuksen mukainen yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltamisalan piiriin kuuluva hanke voisi olla yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 18 (pk-yrityksille konsulttipalveluihin myönnettävä tuki), 31 (koulutustuki) tai 56 (paikallisille infrastruktuureille myönnettävä investointituki) artiklojen tukimuotojen mukainen tuki. On mahdollista, että saman hankkeen eri osille myönnettäisiin tukea eri tukimuotojen mukaisesti, mutta erityisesti tällöin tulisi huomioida tuen kasautumista koskeva yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 8 artikla. Lisäksi momentissa säädettäisiin, että taloudelliseen toimintaan myönnettävään avustukseen voitaisiin soveltaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) N:o 1407/2013, *de minimis* -asetus), mutta *de minimis* -asetus olisi toissijainen yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen nähden.

EU:n valtiontukisäädökset ovat määräjän voimassa. Säästöjen uudistamisen myötä voi olla tarpeen sopeuttaa myös tämän kansallisen asetuksen sisältöä muuttuneeseen EU:n valtiontukisäätelyyn.

2 § *Valtionapuviranomainen.*

Pykälässä ehdotetaan säädettävän valtionavustuslaissa tarkoitettua valtionapuviranomaisesta.

ELY-asetuksella on annettu tarkentavaa sääntelyä koskien valtionapuviranomaista niissä tilanteissa, joissa valtion talousarviossa erikseen määriteltyihin ohjelmiin tai tarkoituksiin osoitetuista määrärahoista, joilla edistetään vesihuollon tai vesiliiketoiminnan kehittämistä, kokeiluja, kumppanuuksia tai vientiä. ELY-asetuksen 9 §:n 2 momentin mukaan Etelä-Savon ELY-keskus hoitaa valtionavustuslaissa tarkoitettua valtionapuviranomaisen tehtävät, kun avustusta myönnetään valtion talousarviossa erikseen määriteltyihin ohjelmiin tai tarkoituksiin osoitetuista määrärahoista, joilla edistetään vesihuollon tai vesiliiketoiminnan kehittämistä, kokeiluja, kumppanuuksia tai vientiä. Etelä-Savon ELY-keskus toimisi näin valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena, joka päättäisi avustuksen myöntämisestä ja hoitaisi siihen liittyvät tehtävät.

3 § *Avustettavat hankkeet.* Pykälässä säädettäisiin niistä yleisistä tavoitteista, joita edistäviin hankkeisiin ELY-keskus voisi myöntää avustusta. Hankkeiden tulisi vahvistaa joko vesihuollon tai patojen turvallisuutta, toimintavarmuutta tai varautumista.

Pykälän 1 kohdan mukaan valtionavustusta voitaisiin myöntää hankkeisiin, joilla edistetään vesihuollon ja patojen riskien hallintaa, häiriötilanteisiin varautumista ja turvallisuutta. Turvallisuuteen katsotaan sisältyväksi myös kyberturvallisuus, jossa tunnistetaan, ehkäistään ja varaudutaan sähköisten ja verkotettujen järjestelmien häiriöihin ja niiden vaikutuksiin. Riskien hallintaa edistäviä hankkeita voivat olla mm. vedenottoa turvaavat hankkeet, joilla sopeudutaan ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin tai turvataan vedenottoa varavesilähteillä. Myös yhteistyöratkaisut sekä henkilöstön tai materiaalivarastojen varallaolojärjestelyiden suunnittelu voivat parantaa riskien hallintaa. Vedenoton vaihtoehtoja voi olla tarpeen taustoittaa pohjavesitutkimuksilla ja –selvityksillä. Varautumista edistävät hankkeet kehittävät vesihuoltolaitosten tai patojen omistajien kykyä toimia häiriötilanteissa ja palautua niistä sujuvasti. Häiriötilanteita voivat olla lukuisat toiminta- ja työskentely-ympäristön häiriöt, sekä automaatio ja kyberympäristön häiriöt. Turvallisuutta kehittävät hankkeet voivat liittyä fyysisen tai kyberympäristön turvallisuuden parantamiseen.

Pykälän 2 kohdan mukaan valtionavustusta voitaisiin myöntää hankkeisiin, joilla edistetään vesihuollon alueellista yhteistyötä tai vesihuoltolaitosten yhdistymisiä. Alueellinen yhteistyö kahden tai useamman vesihuoltolaitoksen kesken edistää toimintavarmuutta. Hankkeet voivat

olla esimerkiksi yhteishankintojen valmistelua tai yhteisten toimintojen kehittämistä. Vesihuoltolaitosten yhdistymien on tavoiteltavaa ja avustusta voitaisiin myöntää yhdistymisiin tarvittaviin selvityksiin ja yhdistymisen hallinnolliseen toteutukseen.

Pykälän 3 kohdan mukaan valtionavustusta voitaisiin lisäksi myöntää hankkeisiin, joilla vahvistetaan vesihuollon ja patojen turvallisuutta, toimintavarmuutta ja varautumista muilla kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla tavoilla. Momentti mahdollistaa esimerkiksi sellaisten hankkeiden tukemisen, joilla vahvistetaan toimialojen toimintavarmuutta, mutta jossa hanketoimija on muu kuin vesihuollon tai patoturvallisuuden toimija.

4 § Avustuksen hakeminen.

Pykälässä säädettäisiin, että avustusta olisi haettava ennen hanketta tai toimintaa koskevien töiden aloittamista. Toiminnalla tarkoitettaisiin hankkeen toimintaa. Säännöstä sovellettaisiin kaikkiin hakijoihin. Avustettava hanke voisi olla myös varsinaista toteutettavaa kohdetta edeltävä valmistelu- tai suunnitteluhanke. Pykälässä säädettäisiin myös hakemisen yhteydessä toimitettavista selvityksistä, jotka ovat tarpeen avustuksen tukikelpoisuuden arvioimiseksi. Nämä voisivat olla esimerkiksi valtionapuviranomaisen hakuilmoituksessa ilmoittamia tarvittavia selvityksiä. Selvitys sisältäisi lisäksi tiedot 5 §:n 1 momentissa tarkoitetuista hankkeen kokonaisharkinnassa arvioitavista seikoista. Edellytettäviä selvityksiä voivat olla esimerkiksi ratkaistavan ongelman kuvaus ja ratkaisuehdotus, hankesuunnitelma kustannusarvioineen, rahoitussuunnitelma tai toteuttamisaikataulu. Vesihuoltolaitosten yhdistymishankkeita tuettaessa hakemukseen voitaisiin edellyttää liitettävän myös tietoa kunnan mukanaolosta tai hyväksynnästä hankkeen toteuttamiseen, millä varmistettaisiin kunnan vastuulle kuuluvan vesihuollon kehittämis- ja järjestämisvastuun huomioon ottaminen.

5 § Harkinta ja avustuksen myöntämisen rajoitukset.

Pykälässä säädettäisiin avustuksen myöntämiseen liittyvästä harkinnasta ja rajoituksista.

Pykälän 1 momentin mukaan avustuksen myöntäminen perustuisi kokonaisharkintaan sekä arviointiin hankkeiden odotetusta vaikuttavuudesta ja tarpeellisuudesta vesihuollon ja patojen turvallisuuden, toimintavarmuuden ja varautumisen parantamiseksi. Hankkeiden vaikuttavuutta ja tarpeellisuutta arviointiin erityisesti seuraavien kriteerien perusteella: hankkeiden tehokkuus ja merkitys avustuksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta, hankkeen vaikutus palvelutasoon tai toimintavarmuuteen, ratkaisujen tai sovellusten toteutettavuus sekä yhteistyö ja sitoutuneisuus eri toimijoiden kesken. Lisäksi avustuksen myöntäminen perustuisi arviointiin hankkeiden kustannustehokkuudesta, laadusta ja toteuttamiskelpoisuudesta. Osana hankkeen laadun arviointia tulisi arvioida myös hankkeen vaikuttavuuden todennettavuutta suhteessa tavoitteisiin. Nämä arvioitavat seikat olisi tuotava hakemusasiakirjoissa esille perusteellisesti.

Avustettavalle hankkeelle voidaan perustaa ohjausryhmä, joka hyväksyisi hankkeen suunnitelmamuutokset sekä käsitelisi maksatushakemukset ja väli- ja loppuraportit ennen niiden jättämistä. Hankkeiden avustamisen harkinnassa keskeistä olisi hankkeiden vaikuttavuus, joten valtionapuviranomaisen intressi seurata hankkeen aikaista toimintaa ja tavoitteiden edistämistä olisi suuri.

Pykälän 2 momentti koskisi niitä avustuksia, joihin sovelletaan yleistä ryhmäpoikkeusasetusta. Momentissa säädettäisiin yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen vaatimuksista johtuvista rajoituksista. Pykälän 2 momentin 1 kohdassa säädettäisiin, että avustusta ei saisi myöntää mainitun asetuksen 2 artiklan 18 kohdassa tarkoitettulle vaikeuksissa olevalle yritykselle. Vaikeuksissa olevalla yrityksellä tarkoitetaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdan määritelmän mukaista yritystä. Ryhmäpoikkeuksen puitteissa avustusta ei voida maksaa

asetuksessa määritellyille vaikeuksissa oleville yrityksille. Myös pykälän 2 momentin 2 kohta koskisi valtiontukena taloudelliseen toimintaan myönnettäviä avustuksia. Momentin mukaan avustusta ei saisi myöntää eikä myönnettyä avustusta antaa, jos tuen hakija ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä. Taustalla on yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan kohdan 4 vaatimus. Kysymys on ns. Deggendorf-ehdosta. Ryhmäpoikkeuksen hyödyntäminen edellyttää, että tukijärjestelmästä nimenomaisesti suljetaan pois yksittäisen tuen maksaminen yritykselle, jolle on annettu perintämääräys tuen sääntöjenvastaisuutta ja sisämarkkinoille soveltumattomuutta koskevan aiemman komission päätöksen perusteella. Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan avustuksella olisi oltava yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 6 artiklassa tarkoitettu kannustava vaikutus. Näin ollen avustushakemuksen olisi täytettävä yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 6 artiklan 2 kohdan sisältövaatimukset. Sen mukaan tuella katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos tuensaaja on jättänyt kirjallisen tukihakemuksen ennen hanketta tai toimintaa koskevien töiden aloittamista. Tällöin hakemuksen on sisällettävä ainakin seuraavat tiedot: a) yrityksen nimi ja koko; b) kuvaus hankkeesta, mukaan lukien sen alkamis- ja päättymispäivä; c) hankkeen sijainti; d) luettelo hankkeen kustannuksista; e) tuen muoto (avustus, laina, takaus, takaisinmaksettava ennakko, pääomanlisäys tai muu) ja hankkeessa tarvittavan julkisen rahoituksen määrä.

6 § *Avustuksen saajat.*

Pykälässä säädettäisiin avustuksen saajista.

Pykälän mukaan avustusta voisivat saada kunnat, kuntayhtymät ja näiden omistamat yhtiöt ja muut kuntaomisteiset toimijat, yhdistykset, patoja omistavat tai vesihuoltopalveluita tuottavat yritykset sekä muut yhteisöt lukuun ottamatta valtion liikelaitoksia tai virastoja. Ei olisi estettä sille, että hankkeen toteuttajat ostaisivat ostopalveluna palveluja valtion virastoilta tai laitoksilta. Avustusta ei myönnettäisi yksityishenkilölle. Avustettavan hankkeen toteuttajana voisi olla myös konsortio jonka osapuolet ovat edellä mainittuja avustuskelpoisia toimijoita, mutta tässä tapauksessa valtionavustusviranomaisen myöntäisi avustusta vain päähakijalle, joka vastaisi hankkeesta kaikkien konsortion osapuolten puolesta.

7 § *Avustuksen enimmäismäärä.*

Pykälässä säädettäisiin avustuksen enimmäismäärästä.

Pykälän 1 momentin mukaan myönnettävän avustuksen osuus hyväksyttävistä kustannuksista voisi olla enintään 50 prosenttia. Avustuksen osuus voisi kuitenkin olla tätä suurempi, kuitenkin enintään 75 prosenttia, silloin, kun hanke edistää vesihuollon alueellista yhteistyötä tai vesihuoltolaitosten yhdistymisiä. Avustettavissa hankkeissa tulisi aina olla omarahoitusosuus. Prosenttimäärää voitaisiin tarkentaa hankkeen hakutiedotteessa, mutta avustuksen osuus hyväksyttävistä kustannuksista ei kuitenkaan voisi ylittää pykälässä määriteltyä enimmäismäärää. Asetuksen 9 §:ssä määritelty vastikkeetta tehtävän työ arvo voitaisiin katsoa 7 §:ssä edellytetyksi hanketoimijan omarahoitusosuudeksi.

Lisäksi on huomattava, että valtionavustuslain 14 §:ssä säädetään valtionavustuksen saajan tiedonantovelvollisuudesta. Valtionavustuslain 14 §:n 2 momentin perusteella avustuksen saajan tulee ilmoittaa viipymättä valtionapuviranomaiselle valtionavustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen vaikuttavasta muutoksesta tai muusta valtionavustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta (2 mom.). Tällaisia valtionavustuksen käyttöön vaikuttavia muutoksia ovat myös avustettavan hankkeen tai toiminnan toteuttamisen laadussa tai laajuudessa taikka hankkeen tai toiminnan muussa rahoituksessa tapahtuvat olennaiset muutokset valtionavustusta koskevassa hakemuksessa annettuihin ja valtionavustuspäätöksen

perustaksi otettuihin tietoihin nähden (HE 63/2001). Valtionavustuksen saajan näkökulmasta tämä tarkoittaa, että avustuksen määrää alennetaan, jos avustuksen saaja saa avustuspäätöksen jälkeen samaan käyttötarkoitukseen muuta julkista tukea. Käytännössä avustuspäätökseen sisällytetään asiaa koskeva ehto.

Pykälän 2 momentti koskisi taloudelliseen toimintaan myönnettäviä valtionavustuksia, joihin sovelletaan yleistä ryhmäpoikkeusasetusta. Momentissa säädettäisiin avustuksen enimmäismäärään sovellettavasta EU:n valtiontukea koskevista säännöksistä. Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, avustuksen enimmäismäärä määräytyisi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tukimuotojen erityisedellytysten mukaisesti, kun avustukseen sovellettaisiin yleistä ryhmäpoikkeusasetusta. Hankkeeseen sovellettava ryhmäpoikkeusasetuksen artikla tai artiklat määräytyisivät hankkeen sisällön mukaisesti. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella myönnettävän avustuksen enimmäismäärä ei voisi kuitenkaan ylittää 1 momentissa määriteltyä 75 prosentin enimmäismäärää.

Kokonaisuutena avustuksen enimmäismäärän perusteena olisi valtion talousarviossa kyseiseen käyttötarkoitukseen myönnetty rahoituksen enimmäismäärä.

Taulukko 1. Taloudelliseen toimintaan myönnettävän valtionavustuksen enimmäismäärät.

Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen artikla	Luokat	Tuen enimmäismäärä ryhmäpoikkeusasetus	Tuen enimmäismäärä kansallinen
Pk-yrityksille konsulttipalveluihin myönnettävä tuki (18 artikla)			50–75 %
Koulutustuki (31 artikla)	perustuki	50 %	50–75 %
	alentunut työkyky	60 %	50–75 %
	keskisuuret	60 %	50–75 %
	pienet	70 %	50–75 %
Paikallisille infrastruktuureille myönnettävä investointituki (56 artikla)			50–75 %

8 § Hyväksyttävät kustannukset.

Pykälässä säädettäisiin hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Avustettavassa hankkeessa voisi syntyä kustannuksia siitä lähtien, kun valtionavustusta koskeva hakemus on tullut ELY-keskuksessa vireille. Tätä ennen syntyneitä kustannuksia ei voisi laskuttaa hankkeelta.

Ennen avustuspäätöksen antamista syntyneet kustannukset toteutettaisiin kuitenkin hakijan omalla vastuulla, eikä niillä olisi merkitystä hakemuksen hyväksymistä arvioitaessa. Pykälän 1 momentti sisältäisi hyväksyttävien kustannusten luettelon.

Kustannusten perustelut esitettäisiin tyypillisesti hankesuunnitelmassa.

Pykälän 1 momentti sisältäisi luettelon niistä välttämättömistä ja kohtuullisista kustannuksista, joihin avustusta voitaisiin myöntää. Hankkeen hyväksyttäviä kustannuksia olisivat momentin 1 kohdan mukaan hankkeen valmistelun ja suunnittelun kustannukset sekä 2 kohdan mukaan toteuttamisen välittömät tuensaajan oman työn kustannukset tai hankintakustannukset. Hyväksyttäviä kustannuksia olisivat 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstökustannukset eli

palkat ja palkkiot. Myös matkakustannukset olisivat 1 momentin 4 kohdan mukaan hyväksyttäviä kustannuksia. Myös hankkeen vaikutusten seurantaan liittyvät kustannukset olisivat momentin 5 kohdan mukaisesti hankkeen hyväksyttäviä kustannuksia. Momentin 6 kohdan mukaan avustusta voitaisiin myöntää myös muihin kuin 1–5 kohdassa tarkoitettuihin hankkeen toteuttamisen kustannuksiin. Näitä voisivat olla hankkeesta riippuen esimerkiksi hankkeeseen liittyvät koulutuskustannukset tai esimerkiksi arvonlisäverokustannukset, jos arvonlisävero jäisi avustuksen saajan lopullisesti maksettavaksi. Kunnille myönnettyissä avustuksissa hyväksyttäisiin vain arvonlisäverottomat kustannukset. Lisäksi 6 kohdassa tarkoitetut muut kustannukset voisivat olla esimerkiksi ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvia kustannuksia, välillisiä kustannuksia tai yleiskustannuksia silti osin kuin ne aiheuttamisperiaatteella olisivat kohdennettavissa. Hyväksyttäviä kustannuksia eivät siten olisi esimerkiksi edustuskulut, stipendit, apurahat, mainos- ja markkinointikustannukset, kokouspalkkiot, palkinnot, lahjoitukset ja rahoituskulut.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että poiketen 1 momentista säädetystä niiden hankkeiden, joihin sovellettaisiin yleistä ryhmäpoikkeusasetusta, hyväksyttävät kustannukset määräytyisivät yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tukimuotokohtaisten erityisedellytysten mukaisesti.

9 § Vastikkeetta tehtävä työ.

Pykälässä säädettäisiin vastikkeetta tehtävästä työstä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että vastikkeetta tehtävä työ, joka on tarpeen hankkeen toteuttamiseksi, voidaan ottaa huomioon myönnettävän avustuksen määrästä päätettäessä. Vastikkeetta tehtävä työ voisi olla tarpeen esimerkiksi hankkeissa, joissa hanketoimijana olisi vapaaehtoistyöllä toimiva vesihuolto-osuuskunta, jolle vastikkeetta tehtävä työ on vakiintuneena toimintatapana. Hankkeen omavastuuosuuden vaatimusta voitaisiin näin ollen korvata myös vastikkeetta saadun työpanostuksen tai muun tuotantopanoksen arvolla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin vastikkeetta tehtävän työn ja sen arvon määrittelystä. Momentissa säädettäisiin myös siitä, että vastikkeetta tehtävästä työstä olisi pidettävä kirjaa. Momentissa säädettäisiin, että vastikkeetta tehtävän työn arvo hyväksyttäisiin tukipäätöksessä. Vastikkeetta tehtävän työn tarve ja sen määrä hankkeessa tulisi perustella hankehakemuksessa ja ratkaista rahoittavan viranomaisen toimesta tukipäätöksessä.

10 § Voimaantulo.

Asetus ehdotetaan tulevan voimaan 1.5.2023 ja olemaan voimassa 31 päivään joulukuuta 2035 saakka.